

Eesti Õdede Liit
Estonian Nurses Union

Sotsiaalministeeriumile

Viide: Sotsiaalministeeriumi eelnõu 02.05.2025, nr 1.2-2/26-1

Tagasiside kuupäev: 14.05.2025

Kooskõlastus eelnõule „Patsientide ohjeldusmeetmete rakendamine vältimatu abi, kiirabi, statsionaarse eriarstiabi ja õendusabi teenuse osutamisel“

Eesti Õdede Liit nõustub, et kehtiv õigusruum ei kata piisavalt olukordi, kus patsiendi ohjeldamine osutub vajalikuks väljaspool psühhiaatriaosakonda. Praktikas on õed sunnitud tegutsema olukordades, kus ohjeldusmeetmed on patsiendi elu ja tervise kaitseks ainus valik, ent puudub kindel õiguspärane raamistik. Seetõttu on õigusluse loomine hädavajalik nii patsientide kui ka tervishoiutöötajate õiguste ja turvalisuse tagamiseks. Peame oluliseks, et kavandatavad muudatused arvestavad nii patsientide kui ka tervishoiutöötajate õigusi ja turvalisust.

1. Koolituste vajadus

Koos õigusliku regulatsiooniga peab kaasnema tervishoiutöötajatele, sealhulgas õdedele, suunatud süsteemne ja ühtlustatud koolitus ohjeldusmeetmete rakendamise kohta. Koolitused peaksid hõlmama nii praktiliste oskuste õpet, kui ka eetilisi ja õiguslikke aspekte ning sisaldama strateegiaid ohjeldusmeetmete vältimiseks. Eriti oluline on õpetada deeskalatsioonitehnikaid, mis võimaldavad ennetada ja maandada keerulisi olukordi. Koostada tuleks kindlad ohjeldusmeetmete rakendamise juhendid.

2. Dokumenteerimine

Kuigi dokumendis märgitakse, et muudatuste mõju töökoormusele on vähene, soovitame seda hinnangut täiendavalt analüüsida, et veenduda selle objektiivsuses ning välistada võimalikud

alahinnatud mõjud töötajate koormusele ja tööprotsesside kvaliteedile. Patsientide põhiõiguste riive juhtumite ehk ohjeldusmeetmete rakendamise dokumenteerimine peab olema sisuline ning hõlmama ka teavet selle kohta, milliseid samme on astunud ohjeldusmeetmete vältimiseks. See tagab läbipaistvuse ja toetab ennetavate meetmete rakendamist, olles ühtlasi oluline patsiendi õiguste kaitseks, ravi kvaliteedi tagamiseks ja järelevalve teostamiseks. Ohjeldusmeetmete rakendamise praktika peab olema allutatud pidevale sisemisele ja välisele järelevalvele, et tagada patsientide õiguste kaitse, minimeerida riskid ja toetada kvaliteedipõhist lähenemist tervishoius.

3. Tööohutuse ja personali vaimse tervise tugi

Soovitame poliitikameetmetes ette näha ka personali vaimse tervise toetamise lahendused. Arvestades, et ohjeldusmeetmete rakendamisega võib kaasneda märkimisväärne psühholoogiline koormus, on oluline pakkuda regulaarset psühholoogilist tuge, supervisiooni.

Kokkuvõte

Eesti Õdede Liit toetab algatust luua õigusselge ja turvaline raamistik ohjeldusmeetmete rakendamiseks ning on valmis jätkama koostööd eelnõu edasisel väljatöötamisel. Peame oluliseks õendusvaldkonna spetsialistide kaasamist, et tagada regulatsiooni praktiline rakendatavus.

Lugupidamisega

Laura Keidong

/allkirjastatud digitaalselt/

Eesti Õdede Liidu president